

საქართველოს გარემოსა
და ბუნებრივი რესურსების
დაცვის სამინისტრო

გარემოსდაცვითი
ზედამხედველობის
დეპარტამენტი

გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის ანგარიში

2017 წელი

ტელ.: +995 32 272 02 69
ცხელი ხაზი 153

საქართველო,
თბილისი, 0114 გულუას ქ. 6

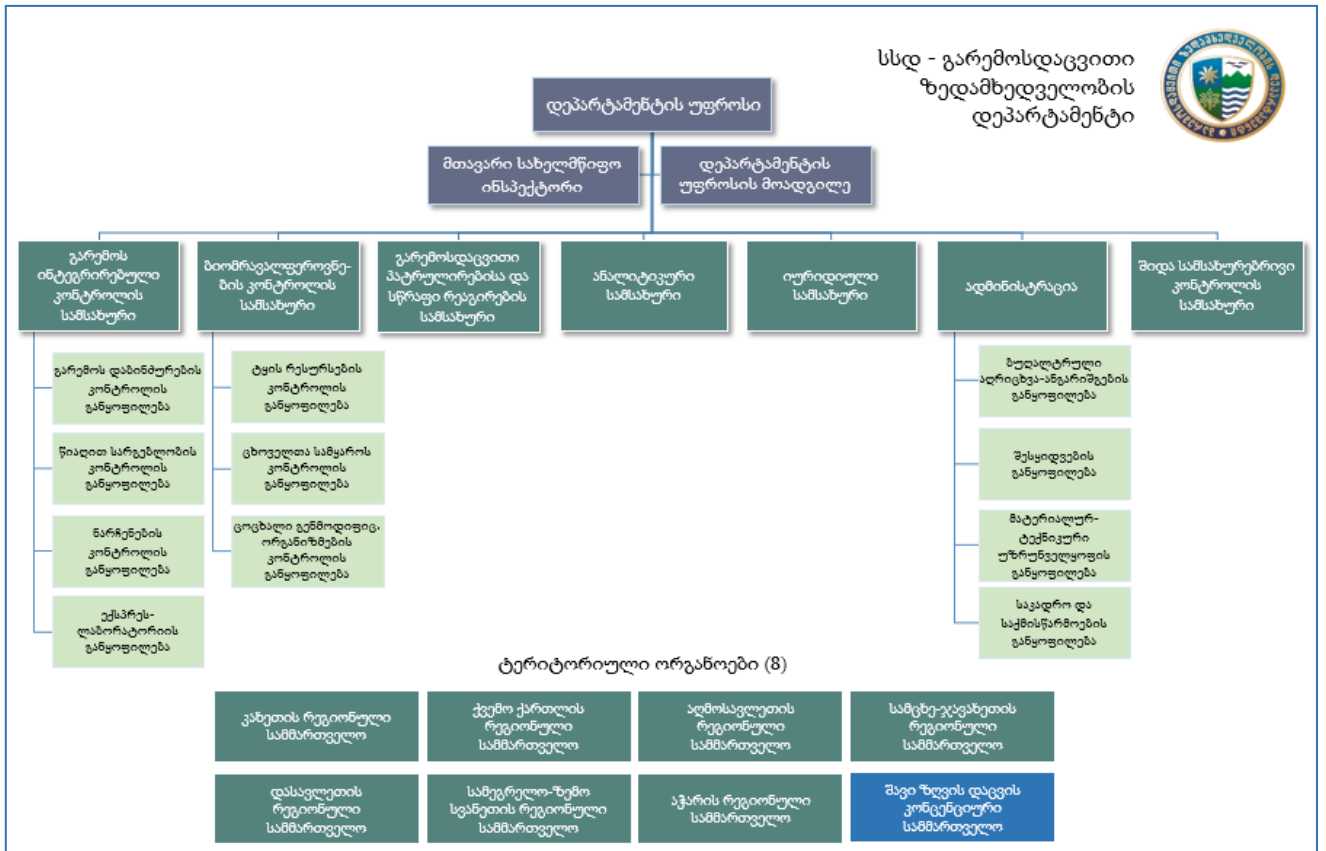
www.des.gov.ge
info@des.gov.ge

დეპარტამენტის შესახებ	2
ბიუჯეტი	3
შესაძლებლობათა გაძლიერება.....	4
ცხელი ხაზი 153	7
სამართალდარღვევათა სტატისტიკა	8
ინსპექტირების შედეგები	15
რეგულირების ობიექტების შემოწმებათა გეგმა	16
ინსპექტირება.....	17
პრევენციული ღონისძიებები	21
ელექტრონული სისტემების განვითარება	24
2018 წლის გეგმები	26

დეპარტამენტის შესახებ

2017 წელს დეპარტამენტის საშტატო რიცხოვნებამ შეადგინა 391 საშტატო ერთეული, მათგან, 91 - ცენტრალურ აპარტში, 300 - ტერიტორიულ ორგანოებში.

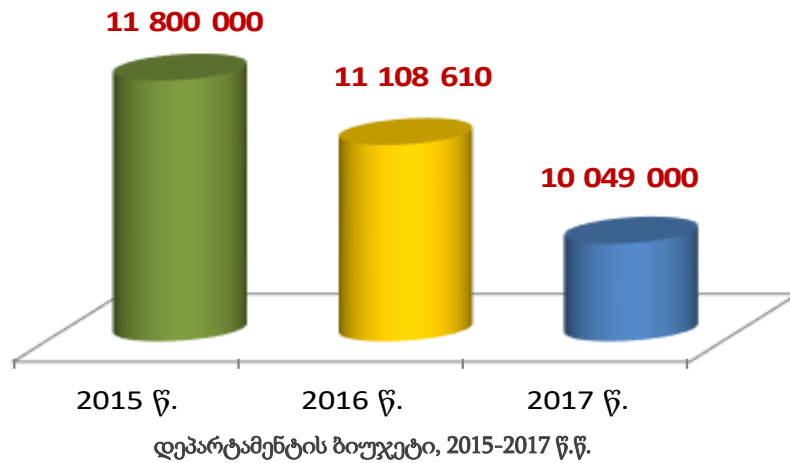
დეპარტამენტის საქმიანობას ახორციელებდა ცენტრალურ აპარატში შემავალი სტრუქტურული ქვედანაყოფებისა და 8 ტერიტორიული სამსახურის მეშვეობით (დიაგრამა 1).

დიაგრამა 1. დეპარტამენტის სტრუქტურა

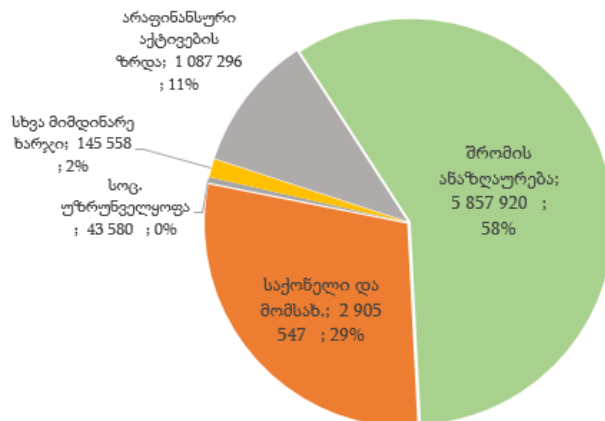
ბიუჯეტი

“საქართველოს 2017 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ” კანონის შესაბამისად, 2017 წელს გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის ბიუჯეტის მოცულობა 10 049 000 ლარით განისაზღვრა.

ბიუჯეტის შესრულების % მაჩვენებლები 2015-2017 წ.წ.

	2015 წ.	2016 წ.	2017 წ.
სულ:	98 %	98 %	100 %
• შრომის ანაზღაურება	100 %	100 %	100 %
• საქონელი და მომსახურება	93 %	98 %	100 %
• სოციალური უზრუნველყოფა	87 %	92 %	99 %
• სხვა მიმდინარე ხარჯები	94 %	96 %	100 %
• არაფინანსური აქტივების ზრდა	100 %	93 %	100 %

შესაძლებლობათა გაძლიერება

ახალი ოფისები - 2016-2017 წ.წ

ამბროლაური - აშენდა და კეთილმოეწყო გარემოსდაცვითი პატრულირებისა და სწრაფი რეაგირების რაჭა-ლეჩხუმისა და ქვემო სვანეთის განყოფილების ოფისი;

ახალციხე - აშენდა და კეთილმოეწყო სამცხე-ჯავახეთის რეგიონული სამმართველოს ოფისი;

ბათუმი - აშენდა და კეთილმოეწყო აჭარის რეგიონული სამმართველოს და შავი ზღვის დაცვის კონვენციური სამმართველოს ოფისი;

- ბრაკონიერობის ფაქტების პრევენციის, გამოვლენისა და აღკვეთის მიზნით, მდინარეების კალაპოტებსა და ტყის მასივებში, მათთან მისასვლელ გზებსა და სხვა “ცხელ წერტილებში” დამონტაჟდა ფოტო-ვიდეო ხაფანგები;

კვალიფიკაციის ამაღლების ღონისძიებები

- გარემოსდაცვითი ინსპექტორების კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით განხორციელდა ტრენინგები შემდეგ თემებზე:

- „ქიმიური ნივთიერებებითა და ნარევებით გამოწვეული მასშტაბური ავარიების პრევენციის კოდექსი“ (მხარდამჭერი - ჩეხეთის განვითარების სააგენტო, პროექტი „შესაძლებლობების გაძლიერება - დიდი ავარიების პრევენცია საქართველოში“, 27 თებერვალი-2 მარტი, 2017) - დატრენინგდა 14 ინსპექტორი;
- „ველური ბუნებით უკანონო ვაჭრობის შესახებ - „გამოვლენისა და კონფისკაციის შესაძლებლობების გაზრდა“ (მხარდამჭერი - ფაუნა და ფლორა ინტერნეიშენელი - FFI, 6-10 მარტი, 2017) - დატრენინგდა 25 ინსპექტორი;
- „GPS-ხელსაწყოების ეფექტურად გამოყენების საველე და კამერალური სწავლება“ (6-10 მარტი, 2017) - GPS-ხელსაწყოების ეფექტურად გამოყენების საველე და კამერალური სწავლება გაიარა დეპარტამენტის 12 ინსპექტორმა.
- „მრგვალი ხე-ტყის (მორის) გადამამუშავებელი საამქროების ელექტრონული სისტემის მართვა - პროდუქტის მოდულის დანერგვის საკითხები“ (მხარდამჭერი -გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობის საზოგადოება (GIZ), 12-13 მაისი, 2017). სწავლება გაიარა დეპარტამენტის 15 თანამშრომელმა;
- „სუბრეგიონალური სემინარი - სამრეწველო ავარიების პრევენციის საკითხები“ (გაეროს ევროპის ეკონომიკური კომისის (UNECE), 11-13 აპრილი, 2017) - სწავლება გაიარა 1 თანამშრომელმა;
- ქიმიური ინციდენტების რისკები (ევროკომისია, 14-16 ივნისი, 2017) - სწავლება გაიარა 1 თანამშრომელმა;
- ტრენინგი - “ნიადაგის ხარისხის ნორმებთან დაკავშირებული მონაცემების წარმოება/ინტერპრეტაცია“ (გაეროს განვითარების პროგრამა UNDP, 18-19 ივლისი, 2017 წ.) - სწავლება გაიარა 5 თანამშრომელმა.

- სემინარი „ზუთხისებრთა კონსერვაცია საქართველოში“ (ბუნების დაცვის მსოფლიო ფონდის -WWF კავკასიის წარმომადგენლობა, 17-18 ივლისი, 2017 წ.) - სწავლება გაიარა 27 თანამშრომელმა.
- სემინარი გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის თანამშრომლებისთვის "GEO"-ს პროექტის - "წყლის ჩარჩო დირექტივის განხორციელების სახელმძღვანელო დოკუმენტის მომზადება საქართველოსთვის" - ფარგლებში, 19-21 სექტემბერი, თბილისი, დმანისი (საველე კვლევები) - სწავლება გაიარა 5 თანამშრომელმა.
- სემინარი - სევესო III დირექტივის შესაბამისად, საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო ჩეხეთის განვითარების სააგენტოს მხარდაჭერით ახორციელებს პროექტს უსაფრთხოების დოკუმენტაციის შედგენის და შესაძლებლობების გაძლიერების მიზნით (20 სექტემბერი, 2017 წ. შესაძლებლობების გაძლიერების ტრენინგი ქ. თბილისი) სწავლება გაიარა 10 თანამშრომელმა.
- "IWRM ACADEMY"-ს პროექტის ფარგლებში, 22-23 თებერვალს, ქ.თბილისში, მტკვარი II-ის ოფისში (ქუჩიშვილის №4) დაგეგმილია ტრენინგის ჩატარება "ჩამდინარე წყლების ემისიების და ინვენტარიზაციის საკითხებზე" - გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის თანამშრომლებისთვის - სწავლება გაიარა 14 თანამშრომელმა.
- „გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის შესაძლებლობების განვითარება“ (პროექტი „ბიომრავალფეროვნების ინტეგრირებული მართვა სამხრეთ კავკასიაში“, გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობის საზოგადოება GIZ, სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი, მასი, ოქტომბერი, ნოემბერი 2017) - თეორიული და პრაქტიკული სასწავლო კურსი გაიარა 180 თანამშრომელმა;

ცხელი ხაზი 153

2017 წელს „ცხელ ხაზზე“ (153) დარეგისტრირდა 10 997 ზარი:

- **8 051** ზარი - ინფორმაციული/საკონსულტაციო ხასიათის, რომელზეც მიეწოდათ შესაბამისი ინფორმაცია;
- **2 946** ზარი - შეტყობინება გარემოს დაცვის სფეროში სამართალდარღვევების თაობაზე, რომელზედაც განხორციელდა კანონმდებლობით გათვალისწინებული რეაგირება და კანონმდებლობით დადგენილი ზომების გატარება;

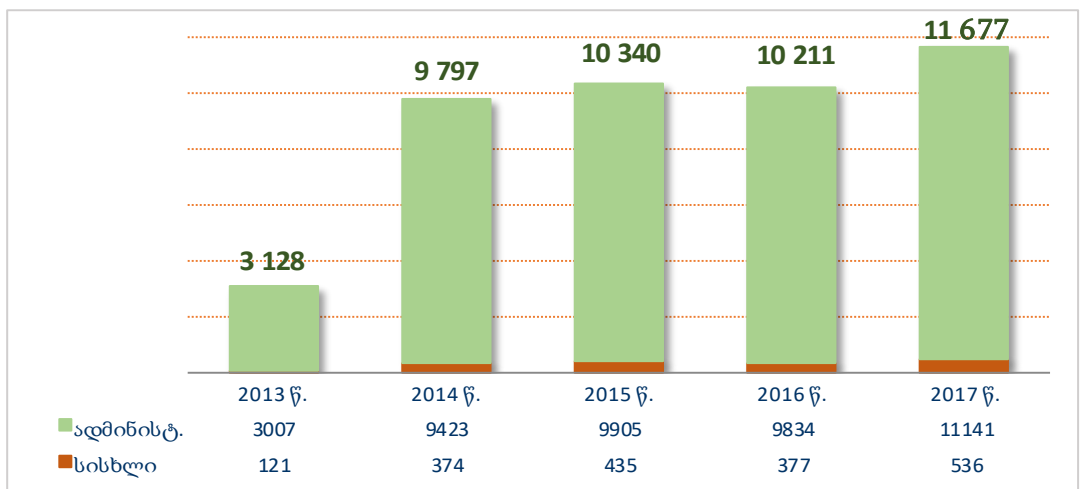
სარეაგირო შეტყობინების თემატიკა	რაოდენობა
• სახერხი საამქროს ელექტრონული ჟურნალის წარმოებასთან დაკავშირებით	699
• ტყის კანონმდებლობის დარღვევა	598
• ნარჩენებით გარემოს დაბინძურება	340
• ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურება	210
• სახერხი საამქროს ტექნ. რეგლამენტის დარღვევა	208
• სუნის გავრცელება	172
• უკანონო თევზჭერა	145
• ცხოველთა დაცვის კანონმდებლობის დარღვევა	142
• მიწისქვეშა წყლის ჭაბურღილის დალუქვის თაობაზე	138
• უკანონო ნადირობა	83
• წიალის კანონმდებლობის დარღვევა	76
• მიწის კანონმდებლობის დარღვევა	50
• წყლის კანონმდებლობის დარღვევა	49
• ხმაურის გავრცელება	31
• ავარიები/ინციდენტები	4
• უნებართვო საქმიანობა	1
სულ	2 946

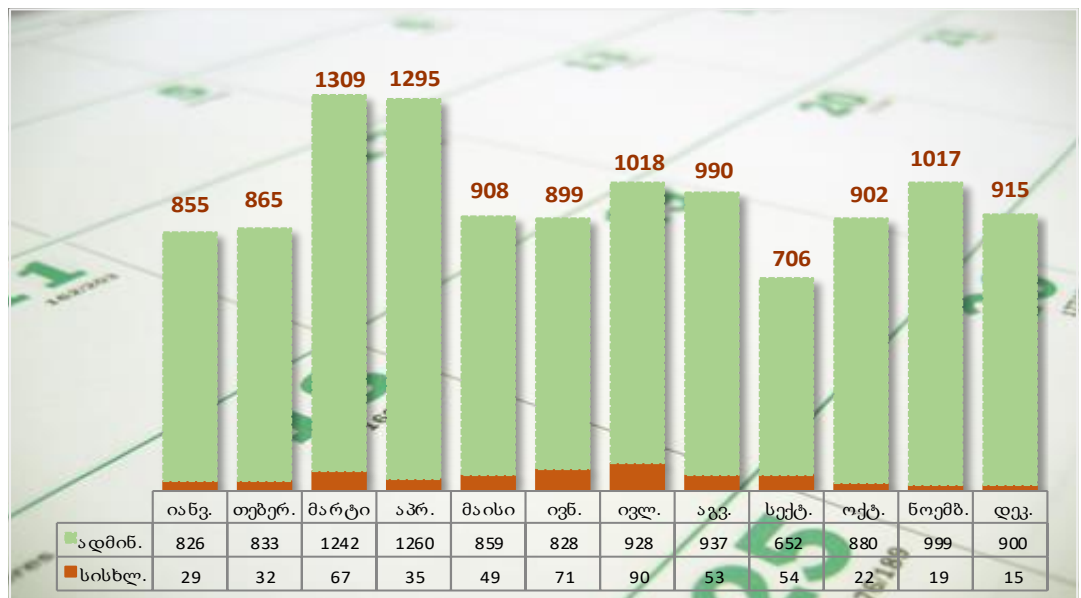
სამართალდარღვევათა სტატისტიკა

2017 წელს დეპარტამენტის მიერ გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის დარღვევის 11 677 ფაქტი გამოვლინდა. მათ შორის:

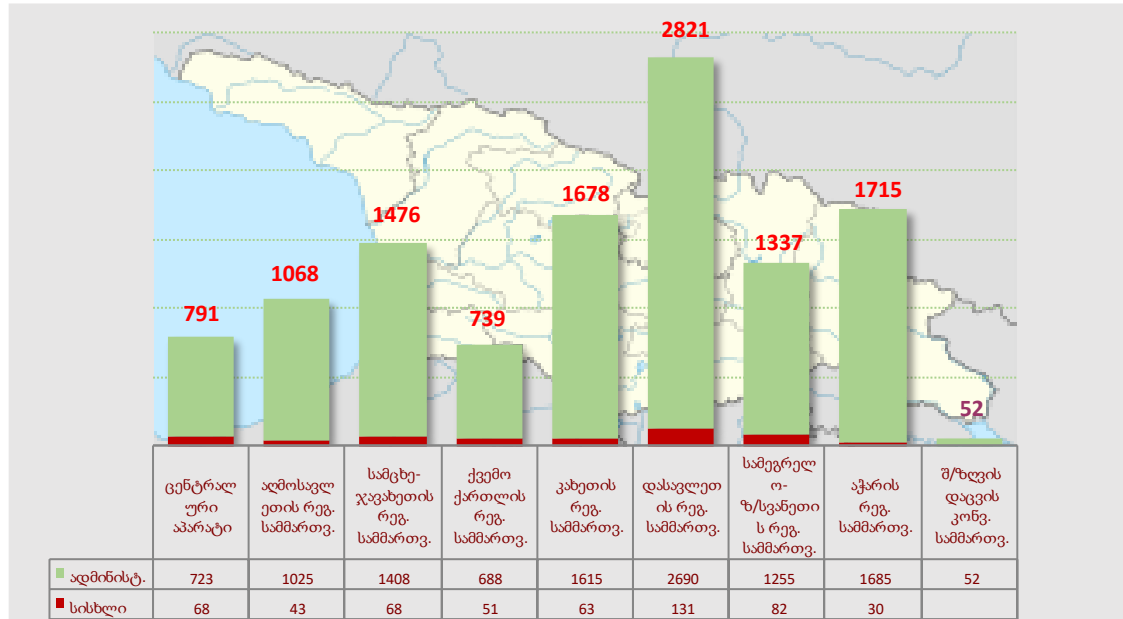
- ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის – 11 141 ფაქტი;
- სისხლის სამართლის ნიშნების – 536 ფაქტი.

დიაგრამა 3. სამართალდარღვევათა დინამიკა, 2013-2017 წ.წ.

დიაგრამა 4. სამართალდარღვევათა დინამიკა თვეების მიხედვით, 2017 წ.

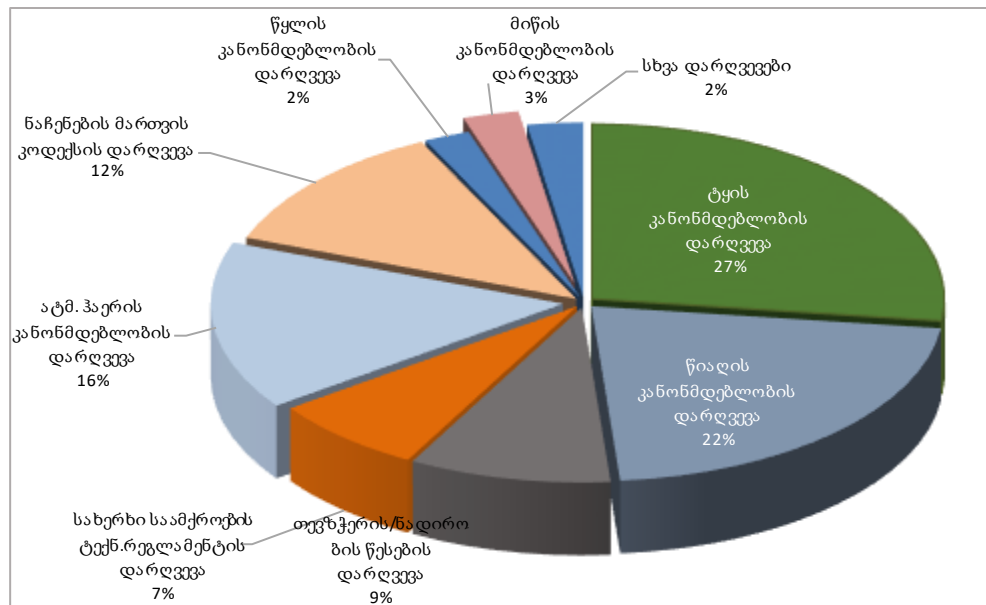
დიაგრამა 5. სამართალდარღვევათა დინამიკა რეგიონების მიხედვით, 2017 წ.

სამართალდარღვევათა სტრუქტურა

- ტყითსარგებლობის წესების დარღვევა - 1 755 ფაქტი
- ხე-ტყის ტრანსპორტირების წესების დარღვევა - 1 400 ფაქტი
- წიაღის კანონმდებლობის დარღვევა - 1 592 ფაქტი
- ნადირობის წესების დარღვევა - 511 ფაქტი
- თევზჭერის წესების დარღვევა - 571 ფაქტი
- ნარჩენების მართვის კოდექსის დარღვევა - 1 409 ფაქტი
- სახერხი საამქროს ტექნიკური რეგლამენტის დარღვევა - 834 ფაქტი
- წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის პირობების დარღვევა - 939 ფაქტი
- ატმოსფერული ჰაერის კანონმდებლობის დარღვევა - 1 821 ფაქტი
- მიწის კანონმდებლობის დარღვევა - 301 ფაქტი

- წყლის კანონმდებლობის დარღვევა - 233 ფაქტი
- გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის პირობების დარღვევა /უნებართვო საქმიანობა - 116 ფაქტი
- გემებიდან ზღვის დაბინძურება - 13 ფაქტი
- სახომალდო დოკუმენტებში მავნე ნივთიერებათა რეგისტრაციის წესების დარღვევა - 17 ფაქტი
- სხვა დარღვევები - 165 ფაქტი

სულ 11 677 ფაქტი

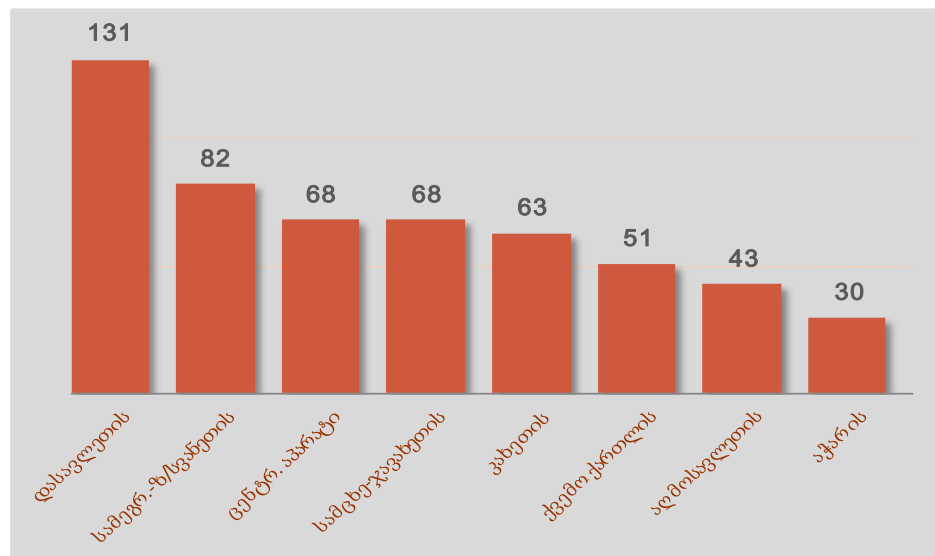
დიაგრამა 6. სამართალდარღვევათა დინამიკა, 2017 წ.

სისხლის სამართლის საქმეები

სისხლის სამართლის დანაშაულის ნიშნების მქონე 536 საქმე გადაგზავნილია საგამომიებო ორგანოებში შემდგომი რეაგირებისთვის. მათ შორის:

• უკანონო თევზჭერა	191
• ხე-ტყის უკანონო მოპოვება	186
• წიაღის უკანონო მოპოვება	94
• მიწის დაბინძურება-დეგრადაცია, ნაყოფიერი ფენის მოხსნა	27
• უკანონო ნადირობა	7
• ხე-ტყის დამზადების ლიცენზიის პირობების დარღვევა	15
• სხვა დარღვევები	16

სულ 536 საქმე

დიაგრამა 7. სისხლის სამართლის საქმეები, 2017 წ.

ჯარიმა და გარემოსთვის მიყენებული ზიანი

2017 წელს სამართალდამრღვევებზე დაკისრებული ჯარიმის თანხამ **5 108 160** ლარი შეადგინა.

გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის დარღვევის შედეგად გარემოსთვის მიყენებულმა ზიანის დაანგარიშებულმა ოდენობამ **9 242 791** ლარი შეადგინა, მათ შორის:

- სისხლის სამართლის ნიშნების მქონე ფაქტებზე - 8 125 913 ლარი;
- ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ფაქტებზე - 1 116 878 ლარი.

წ.წ.	ჯარიმა	ზიანი
2013 წ.	1 980 790	6 707 558
2014 წ.	4 593 150	52 530 342
2015 წ.	4 032 108	110 277 067
2016 წ.	4 415 070	10 396 814
2017 წ.	5 108 160	9 242 791

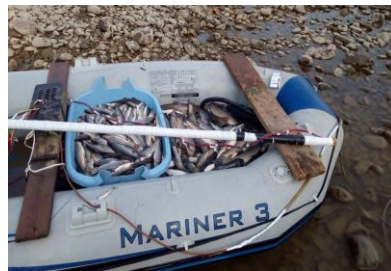
ცხრილი. ჯარიმა და გარემოსთვის მიყენებული ზიანი (ლარი), 2013-2017 წ.წ.

შენიშვნა:

დაკორექტირდა 2014 წლის გარემოსათვის მიყენებული ზიანის თანხა:

- სსიპ ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს მიერ 2017 წლის 28 დეკემბერს მომზადდა №007593217 დასკვნა, რომლის მიხედვით, შპს „ჯორჯიან მანგანეზი“-ს მიერ გარემოსთვის მიყენებული ზიანი განისაზღვრა საერთო ჯამში 13 181 792,35 ლარით, მათ შორის მიწის დეგრადაციის შედეგად გარემოზე მიყენებული ზიანის თანხა შეადგენს 591 401,6 ლარს, ხოლო მიწის დაბინძურებით გარემოზე მიყენებული ზიანის თანხა - 1 086 656,75 ლარს (324 328 434,23 ლარის ნაცვლად), წყლის რესურსების დაბინძურებით გარემოზე მიყენებული ზიანის თანხამ კი შეადგინა 11 503 734 ლარი (30 659 550 ლარის ნაცვლად). აღნიშნული დასკვნა დეპარტამენტის მიერ გადაიგზავნა საქართველოს მთავარი პროკურატურაში.

- სამოქალაქო სასამართლომ შპს „ჯი აი ჯი ჯგუფს“ დააკისრა წყლის დაბინძურების შედეგად გარემოსათვის მიყენებული ზიანი 446 262 ლარის ოდენობით (3 170 762 ლარის ნაცვლად);
- შპს „ცეკურის“ ცაგერის რაიონულმა სასამართლომ დააკისრა ჯარიმა 5000 ლარი ასკ-ის 792 მუხლის შესაბამისად და ატმოსფერული ჰაერისა და წყლის დაბინძურებისთვის გარემოსათვის მიყენებული ზიანი 73 211,09 ლარის ოდენობით, რაც სამართალდამრღვევმა გაასაჩივრა, შედეგად სააპელაციო სასამართლომ დააკისრა 27 692,57 ლარის გადახდა.

უკანონოდ მოპოვებული ბუნებრივი რესურსი

2017 წელს გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის დარღვევის შედეგად გამოვლინდა უკანონოდ მოპოვებული ბუნებრივი რესურსი:

სახეობა	რ-ბა	სახეობა	რ-ბა
ინერტული მასალა, მ ³	569 335,8	ხე-ტყე, მ ³ მ.შ.	15 706,6
თიხა, მ ³	1 000,2	სამასალე მ ³	9 702,4
ტემენიტი, მ ³	5 859,0	საშეშე მ ³	6 004,2
მანგანუმის ნედლი მადანი, ტ	12 889,1	თევზი, კგ	7 008,6
სილიკომანგანუმის წიდა, ტ	44,8	ქაფშია, კგ	6289,5
ვულკანური წიდა, მ ³	6206,0	სხვა თევზი	719,1
ქვიშაქვა, მ ³	9,0	შველი, ეგზ.	3
გაჯი (თიხა-თაბაშირი), მ ³	20 712,8	მურა დათვი, ეგზ.	3
კირქვა, მ ³	54 419,6	ფრინველი, ეგზ.	130
ანდეზიტო-პორფირიტი, მ ³	242 582,0	გარეული ღორი, ეგზ.	1
მიწისქვ. მტკნარი წყალი, მ ³	29 266 057,1	მაჩვი, ეგზ.	2
ტუფობრეჭიები, მ ³	2 616,0	ტურა, ეგზ.	2
საცემენტე ნედლეული, მ ³	1 117,3	კურდღელი, ეგზ.	7
		არჩვი, ეგზ.	1
		ჯიხვი, ეგზ.	1
		მელა, ეგზ.	1
		ტყის კატა, ეგზ.	1
		კუ, ეგზ.	8

ინსპექტირების შედეგები

2017 წელს განხორციელდა რეგულირების ობიექტების (ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის ლიცენზიის, გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მფლობელი სუბიექტების, გარემოსდაცვით ტექნიკურ რეგლამენტებს დაქვემდებარებული საწარმოების) **2 840** ინსპექტირება - გეგმიური და არაგეგმიური შემოწმებები, ობიექტების საქმიანობის დათვალიერება-შესწავლა.

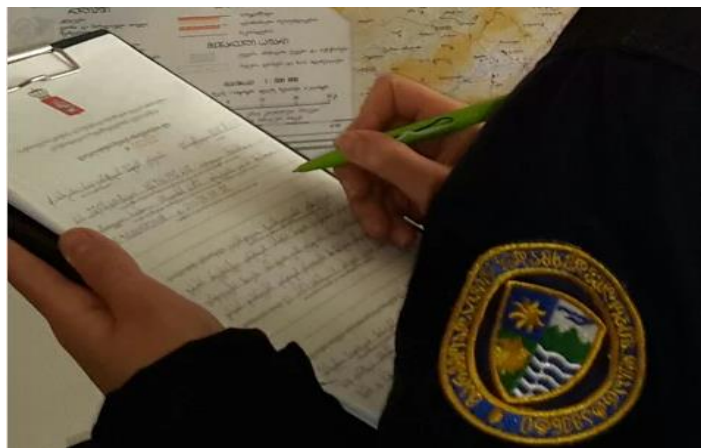
რეგულირების ობიექტების გეგმიური შემოწმებები განხორციელდა საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის მიერ დამტკიცებული რეგულირების ობიექტების 2017 წლის შემოწმებათა გეგმის შესაბამისად (მინისტრის ბრძანება №ი-159, 29.03.2017);

რეგულირების ობიექტების არაგეგმიური შემოწმებები განხორციელდა დეპარტამენტის უფროსის გადაწყვეტილების საფუძველზე, მათ შორის, მოქალაქეთა საჩივრების, „ცხელ ხაზზე“ (153) შემოსული ინფორმაციების, უწყებების/ორგანიზაციების მომართვების, ასევე წინა შემოწმების საფუძველზე დაკისრებული ვალდებულებების შესრულების გადამოწმების მიზნით.

რეგულირების ობიექტის საქმიანობის შესახებ ზოგადი ინფორმაციის მოპოვების, პრევენციული ღონისძიებების განხორციელების მიზნით, ასევე ხორციელდებოდა რეგულირების ობიექტების საქმიანობის დათვალიერება-შესწავლა.

შედეგი:

- რეგულირების ობიექტების ინსპექტირების შედეგად გამოვლინდა გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის **3 648** დარღვევა, მათ შორის, **3 497** - ადმინისტრაციული სამართალდარღვევა, **151** - სისხლის სამართლის საქმე.

რეგულირების ობიექტების შემოწმებათა გეგმა

რეგულირების ობიექტების 2017 წლის შემოწმებათა გეგმის (მინისტრის ბრძანება №ი-159, 29.03.2017) შესაბამისად, განხორციელდა 112 რეგულირების ობიექტის საქმიანობის გარემოსდაცვით კანონმდებლობასთან შესაბამისობის შემოწმება. მათ შორის:

- **66** - სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის პირობების შესრულების შემოწმება;
- **4** - ხე-ტყის დამზადების სპეციალური ლიცენზიის პირობების შესრულების შემოწმება;
- **4** - სამონადირეო მეურნეობის სპეციალური ლიცენზიის პირობების შესრულების შემოწმება;
- **38** - გარემოზე ზემოქმედების ნებართვისა და ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის პირობების შესრულების შემოწმება;

შედეგი:

- **28** რეგულირების ობიექტის შემოწმების პროცესში გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის დარღვევა არ გამოვლინდა;
- **84** რეგულირების ობიექტის შემოწმების პროცესში გამოვლინდა გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის დარღვევა, მათგან, 8 ობიექტის მიერ გარემოსთვის მიყენებული მნიშვნელოვანი ზიანის გამო, საქმის მასალები შემდგომი რეაგირებისათვის, გადაეგზავნა საგამომიებო ორგანოებს.

ინსპექტირება

სასარგებლო წიაღისეულით სარგებლობის ლიცენზიის პირობების შესრულების შემოწმების შედეგები

სასარგებლო წიაღისეულით სარგებლობის ლიცენზიით დადგენილი პირობებისა და წიაღის კანონმდებლობის დაცვის მდგომარეობის შესწავლის მიზნით, 2017 წელს განხორციელდა 954 ინსპექტირება (შემოწმება, დათვალიერება).

შედეგი:

- გამოვლინდა ლიცენზიის პირობებისა და წიაღის კანონმდებლობის დარღვევის (წიაღისეულის უკანონო მოპოვების, სამთო სამუშაოების წარმოების პროცესში მიწის გაუვარგისება/დაბინძურების, საბადოს დამუშავების პროექტის გარეშე მოპოვებითი სამუშაოების წარმოების და სხვა) **1 077** ფაქტი, მათ შორის:
 - **971** ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ფაქტი;
 - **106** სისხლის სამართლის ნიშნების ფაქტი.
- გარემოსთვის მიყენებული ზიანის დაანგარიშებულმა ოდენობამ, მიმდინარე მონაცემებით, შეადგინა 5 658 799,59 ლარი.

ლიცენზიანტების მიერ ლიცენზიის პირობებით გათვალისწინებული ანგარიშების, გეგმების და სხვა სავალდებულო დოკუმენტაციის დადგენილ ვადაში წარმოუდგენლობის, ასევე წარმოდგენილი ანგარიშების ანალიზით გამოვლენილი დარღვევების გამო, **591** ლიცენზიანტის მიმართ შედგენილ იქნა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა შესახებ ოქმები, რომლებიც განსახილველად გადაეგზავნა შესაბამის სასამართლოებს.

ტყის კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესრულების შემოწმების შედეგები

2017 წელს განხორციელდა **3** - სახელმწიფო ტყის ფონდის ტერიტორიაზე არსებულ ტყეკაფებზე ტყის კანონმდებლობის დაცვის მდგომარეობის არაგეგმიური შემოწმება, **3** - ხე-ტყის დამზადების სპეციალური ლიცენზიით გათვალისწინებული პირობების შესრულების მდგომარეობის არაგეგმიური შემოწმება და **5** - ხე-ტყის დამზადების სპეციალური ლიცენზიით გათვალისწინებული პირობების შესრულების მდგომარეობის გეგმიური შემოწმება (1 – 2016 წლის გეგმიური შემოწმების გაგრძელება), ასევე დათვალიერებულ იქნა 2 - სახელმწიფო ტყის ფონდის ტერიტორიაზე არსებულ ტყეკაფი.

შედეგი:

- **13** შემოწმების შედეგებით გამოვლინდა ტყის კანონმდებლობის მოთხოვნათა შეუსრულებლობა, მათ შორის, 9 სისხლის სამართლის დანაშაულის ნიშნებით. შემოწმების მასალები შემდგომი რეაგირებისთვის გადაეგზავნა საგამოძიებო ორგანოებს.

გამოვლინდა შემდეგი სახის დარღვევები:

- ტყეკაფის არასწორად გამოყოფა (6 საქმე);
- ხე-ტყის უკანონო ჭრა (11 საქმე - სულ, 6 198,09 მ³).

შემოწმებით გამოვლენილი დარღვევების შედეგად, გარემოსთვის მიყენებული ზიანის დაანგარიშებულმა ოდენობამ 1 195 126,92 ლარი შეადგინა.

სულ, 2017 წელს დეპარტამენტის მიერ ინსპექტირებისა და პატრულირების პროცესში გამოვლინდა უკანონოდ მოჭრილი 15 706,6 მ³ ხე-ტყე, მათ შორის:

- სამასალე - 9 702,4 მ³
- საშეშე - 6 004,2 მ³

გარემოსთვის მიყენებული ზიანის დაანგარიშებულმა ოდენობამ შეადგინა **2 704 089** ლარი.

სამონადირეო მეურნეობის ლიცენზიის პირობების შემოწმების შედეგები

2017 წელს განხორციელდა 5 სამონადირეო მეურნეობის გეგმიური (1 – 2016 წლის გეგმიური შემოწმების გაგრძელება). და 1 არაგეგმიური შემოწმება ლიცენზიით გათვალისწინებული პირობებისა და გარემოს დაცვის სფეროში მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი ნორმების შესრულების მდგომარეობის შესწავლის მიზნით, ასევე დათვალიერებულ იქნა 2 სამონადირეო მეურნეობის ტერიტორია.

შედეგები:

- 2 ლიცენზიანტის შემოწმების პროცესში გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის დარღვევა არ გამოვლინდა;
- 6 ლიცენზიანტის შემოწმების პროცესში - გამოვლინდა ლიცენზიის პირობების დარღვევისა და ხე-ტყის უკანონო ჭრის ფაქტები; გარემოსთვის მიყენებული მნიშვნელოვანი ზიანის გამო, საქმის მასალები გადაეგზავნა საგამომიებო ორგანოებს (ხე-ტყის უკანონოდ მოჭრით გარემოსთვის მიყენებული ზიანი - 46 943,5 ლარი).

შიდა წყალსატევებზე გაცემული თევზჭერის ლიცენზია

2017 წელს განხორციელდა თევზჭერის 1 ლიცენზიის პირობების შესრულების არაგეგმიური შემოწმება. შემოწმების შედეგად გამოვლინდა ლიცენზიის პირობების დარღვევის ადმინისტრაციული ფაქტი.

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის, ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის პირობების შესრულების შემოწმების შედეგები

2017 წელს დეპარტამენტის მიერ 78 რეგულირების ობიექტში განხორციელდა გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის, ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის პირობებისა და სხვა გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის შესრულების მდგომარეობის შემოწმება.

შედეგები:

- 27 საწარმოს შემოწმების პროცესში გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის დარღვევა არ გამოვლინდა;

- 51 საწარმოს შემოწმების პროცესში - გამოვლინდა ნებართვის, ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის პირობების დარღვევები, ასევე დაანგარიშდა ზიანები გამოვლენილ დარღვევებზე, რომელმაც შეადგინა 736 545,37 ლარი.

შემოწმების შედეგების საფუძველზე გამოვლენილი ნებართვის, ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის პირობების დარღვევებზე კანონმდებლობით დადგენილი ზომების გატარების შემდგომ, დარღვევათა აღმოსაფხვრელად, განესაზღვრებათ გონივრული ვადები.

ასევე გამოვლინდა **14** საწარმო, რომელიც გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გარეშე ახორციელებდა საქმიანობას.

შავი ზღვის დაბინძურებისა და თევზჭერის კონტროლი

შავი ზღვის დაცვის კონვენციური სამსახურის მიერ MARPOL 73-78 კონვენციის შესაბამისად:

- განხორციელდა საქართველოს ნავსადგურებში შემოსული **217** გემის ინსპექტირება ნარჩენების აღრიცხვის, შეფასებისა და უტილიზაციის, მ.შ. იზოლირებული ბალასტური წყლების, გამწმენდი დანადგარების მუშაობისა და სხვა გარემოსდაცვითი მოთხოვნების დაცვის მიზნით;
- სახომალდო დოკუმენტებში მავნე ნივთიერებებსა და მინარევებთან დაკავშირებული ოპერაციების რეგისტრაციის მოვალეობათა შეუსრულებლობისთვის **17** მცურავი საშუალების პასუხისმგებელ პირთა მიმართ გატარდა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსით გათვალისწინებული ზომები.
- დაფიქსირდა გემებიდან ზღვის დაბინძურების **13** შემთხვევა. პასუხისმგებელი პირები დაჯარიმდნენ - თითოეული 65 000 ლარით. დაწესდა კონტროლი ზღვის დაბინძურების სალიკვიდაციო ღონისძიებების განხორციელებაზე.

შავი ზღვის აკვატორიაში განხორციელებული რეიდების შედეგად გამოვლინდა თევზჭერის წესების დარღვევის **21** ფაქტი, ჩამორთმეულ იქნა სხვადასხვა სახეობის თევზი და სამართალდარღვევის ჩადენის იარაღები.

პრევენციული ღონისძიებები

გენმოდელირებული ორგანიზმების კონტროლი

„ცოცხალი გენმოდელირებული ორგანიზმების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, 2017 წელს განხორციელდა 25 შემოწმება, ფიზიკური და იურიდიული პირების საკუთრებაში არსებული სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთებში დათესილი ან/და სასაწყობო მეურნეობებში ნიმუშების აღებისა და მათში ცოცხალი გენმოდელირებული ორგანიზმების სახეობების იდენტიფიცირების მიზნით.

შედეგი:

- ლაბორატორიული კვლევები განხორციელდა შპს „ხარისხის ლაბორატორია“-ს მიერ. ლაბორატორიული კვლევის შედეგების შესაბამისად, საკვლევი ნიმუშები გმო მარკერებს არ შეიცავს.

საწვავის ხარისხის კონტროლი

2017 წელს განხორციელდა 23 ავტოგასამართი სადგურის რეზერვუარიდან ნავთობპროდუქტების სათანადო სინჯების აღება/შემოწმება.

- კვლევის შედეგად 3 შემთხვევაში დაფიქსირდა ბენზინის ნიმუშში გოგირდის შემცველობის გადაჭარბება, რაზედაც შედგა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმები. დანარჩენ ნიმუშებში გოგირდისა და ტყვიის შემცველობა, ასევე ოქტანური და ცეტანური რიცხვების მაჩვენებლები აკმაყოფილებდა საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ ნორმებს.

მრგვალი ხე-ტყის გადამამუშავებელი საამქროების მიერ გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის შესრულების შესწავლა

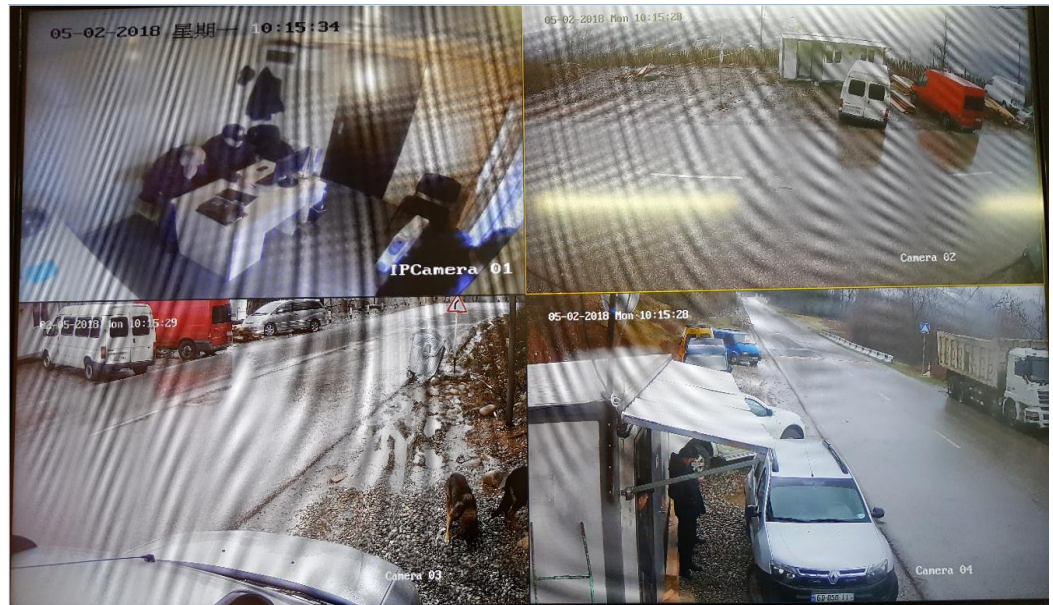
2017 წელს ხორციელდებოდა პრევენციული ღონისძიებები არარეგისტრირებული სახერხი საამქროების ფუნქციონირების, ასევე უკანონოდ მოპოვებული ხე-ტყის გადამამუშავების ფაქტების პრევენციის, გამოვლენისა და აღკვეთის მიზნით.

- 2017 წლის მდგომარეობით, მერქნული რესურსების მართვის ელექტრონულ სისტემაში რეგისტრირებულია მრგვალი ხე-ტყის (მორის) გადამამუშავებელი 763 საამქრო.
- ამასთან, გამოვლინდა 222 ელექტრონულ სისტემაში არარეგისტრირებული, უკანონო სახერხი საამქრო.

რეგიონები	სახერხი საამქროები	
	რეგისტრირებული	არარეგისტრირებული
• ქ. თბილისი	4	-
• მცხეთა-მთიანეთი	11	-
• შიდა ქართლი	57	4
• ქვემო ქართლი	4	-
• კახეთი	56	18
• სამცხე-ჯავახეთი	144	117
• იმერეთი	128	41
• რაჭა	83	-
• გურია	33	1
• სამეგრელო-ზემო-სვანეთი	132	20
• აჭარა	111	21
სულ, 2016 წ.	763	222

- წალენჯიხის მუნიციპალიტეტის დაბა ჯვარის მიმდებარე ტერიტორიაზე (ე.წ. ხოკოს უბანი) ხე-ტყის (მათ შორის სოციალური ხე-ტყის) და სოციალური ხე-ტყიდან მიღებული პირველადი გადამუშავების პროდუქტის ტრანსპორტირების კონტროლის მიზნით, განხორციელდა საგუშაგო საოფისე კონტეინერის შექმნა, აღჭურვა, კამერების მოწყობა (25 000 ლარი).

ელექტრონული სისტემების განვითარება

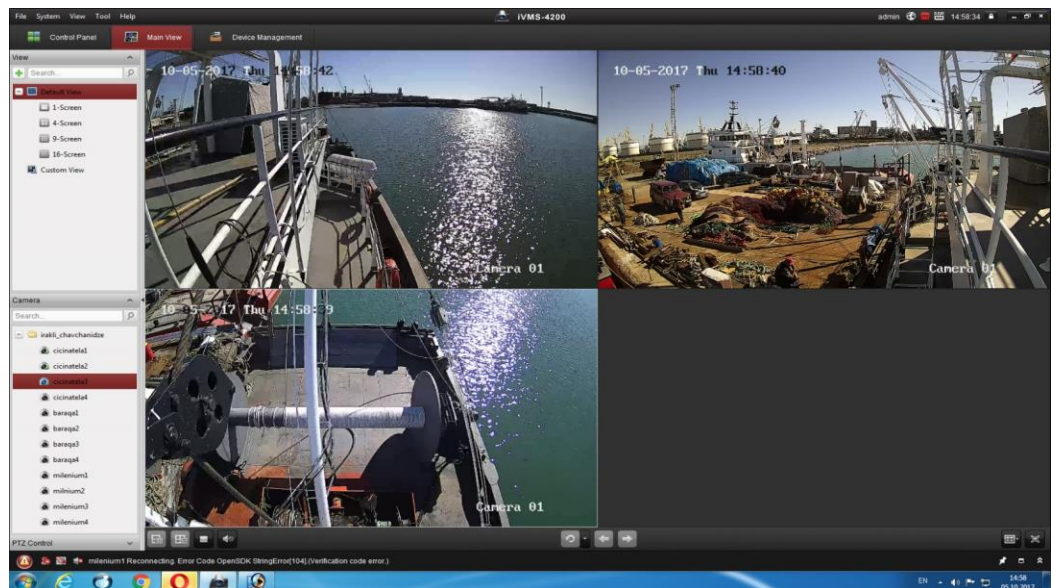
სახერხი საამქროების ელექტრონული მართვის სისტემის განვითარება

2017 წელს მრგვალი ხე-ტყის (მორის) პირველადი გადამუშავების ობიექტები (სახერხი საამქროები) ახორციელებდნენ მრგვალი ხე-ტყის მიღებისა და გადამუშავების პროცესების აღრიცხვას სახერხი საამქროების მართვის ელექტრონული სისტემაში, ონლაინ-რეჟიმში (emoe.gov.ge).

- მრგვალი ხე-ტყისა და მისი პირველადი გადამუშავების პროდუქტის აღრიცხვიანობისა და მიკვლევადობის გაუმჯობესების მიზნით, მრგვალი ხე-ტყის გადამამუშავებელი საამქროების მართვის ელექტრონულ სისტემაში (ელექტრონულ ჟურნალში) დაინერგა ახალი მოდულები - „პროდუქტი“, „პროდუქტის გატანა“, „ნარჩენი“, რომელთა მეშვეობით, 2017 წლის 10 აპრილიდან სახერხი საამქროს ოპერატორები ონლაინ რეჟიმში (ვებ-პორტალი - emoe.gov.ge) მრგვალი ხე-ტყის (მორების) მიღება-გადამუშავების აღრიცხვის გარდა, ასევე განახორციელებენ გადამუშავების შედეგად მიღებული პროდუქტისა და ნარჩენის აღრიცხვა-გატანის პროცედურებს.
- ახალ საკანონმდებლო ვალდებულებების თაობაზე მეწარმეთა უკეთ ინფორმირებისა და კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესრულების ხელშეწყობის მიზნით, მრგვალი ხე-ტყის სახერხი საამქროების მფლობელებისა და ოპერატორებისთვის საქართველოს ყველა რეგიონში ჩატარდა სასწავლო სემინარები (მარტი-აპრილი, 2017წ.);

შავ ზღვაში სამრეწველო თევზჭერის მართვისა და მონიტორინგის ელექტრონული სისტემის შემუშავება/დანერგვა

- ღრმა და ყოველმხრივი თავისუფალი ვაჭრობის ხელშეკრულებით (DCFTA) აღებული ვალდებულებებისა და შავ ზღვაში სამრეწველო თევზჭერის კონტროლის გაუმჯობესების მიზნით, შემუშავდა და 2017 წლის 1 ნოემბრიდან ამოქმედდა თევზჭერის ელექტრონული აღრიცხვისა და მონიტორინგის სისტემა. შედეგად, შავ ზღვაში სამრეწველო თევზჭერის ლიცენზიანტების თევზსაჭერი გემები online-რეჟიმში ახორციელებენ თევზჭერის აღრიცხვას „ელექტრონული სარეწაო ჟუნალის“ მეშვეობით; გემებზე დამონტაჟდა ელექტრონული მონიტორინგის სისტემები.
- ახალ საკანონმდებლო ვალდებულებების თაობაზე, შავ ზღვაში სამრეწველო თევზჭერის ლიცენზიის მფლობელებისა და თევზჭერის განმახორციელებელი პირებისთვის ჩატარდა სასწავლო სემინარი (ოქტომბერი, 2017წ.).

2018 წლის გეგმები

2018 წელს გათვალისწინებულია შემდეგი ღონისძიებების განხორციელება:

- დეპარტამენტის შესაძლებლობათა გაძლიერების მიზნით აღჭურვილობისა და სამუშაო პირობების გაუმჯობესება;
- ტრენინგების განხორციელება თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით;
- დეპარტამენტის საინფორმაციო მართვის სისტემების განვითარება;
- წინადადებების მომზადება ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევის და სისხლის სამართლის კოდექსებში ცვლილებების შეტანის მიზნით;
- რეგულირების ობიექტების შემოწმებათა განხორციელება.

მომზადებულია
გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის
დეპარტამენტის ანალიტიკური
სამსახურის მიერ